

ÖDEKYRKOR

Som ödekyrkor betraktas sådana byggnader som slutat användas regelbundet för församlingsarbete och som inte längre är egentliga församlingskyrkor. Även privatägda kyrkor på historiska bruksområden kan räknas till gruppen. Dessa kyrkor övergavs i slutet av 1800-talet då många församlingar byggde nya, större och för tidens behov bättre lämpade kyrkobyggnader. Brukskyrkorna slutade användas i och med att bruksverksamheten tog slut och de står på bruksherrgårdens marker.

Fram till början av 1970-talet var det respektive församling eller bruksherrgård som ansvarade för underhållet av ödekyrkorna. Sedan dess har kyrkostyrelsen och museiverket bidragit till reparationen av kyrkorna.

TRÄKYRKOR**I församlingars ägo:**

Harjavalta gamla kyrka	Harjavalta
Irjanne bykyrka	Euraåminne
Juankoski kyrka	Juankoski
Jurmo skärgårdskyrka	Pargas
Kallankari kyrka	Kalajoki
Kerimäki kyrka	Nyslott
Keuru gamla kyrka	Keuru
Kolari gamla kyrka	Kolari
Kristinestads gamla kyrka	Kristinestad
Kärkölä bykyrka	Lojo
Loppis gamla kyrka	Loppi
Luhanka gamla kyrka	Luhanka
Nötö skärgårdskyrka	Pargas
Paltaniemi gamla kyrka	Kajana
Petäjävesi gamla kyrka	Petäjävesi
Pielpajärvi kyrka	Enare
Pihlajavesi gamla kyrka	Keuru
Påmarks gamla kyrka	Påmark
Pyhämaan Luoto offerkyrka	Nystad
Sodankylä gamla kyrka	Sodankylä
Tankari skärgårdskapell	Karleby
Tervola stora kyrka	Tervola
Tervola gamla kyrka	Tervola
Untamala bykyrka	Laitila
Västanfjärds gamla kyrka	Kimitoön

Träkyrkor ägda av andra än församlingar

Själö hospitals kyrka	Pargas
-----------------------	--------

Privatägda brukskyrkor

Fagervik	Ingå
Koskis	Salo
Orisberg	Storkyro
Tykö	Salo

Kyrkor som ingår i friluftsmuseer

Karuna	Helsingfors, Fölisön
--------	----------------------

Turkansaari

Uleåborg

STENKYRKOR

Heliga Korsets kyrka
Storkyro gamla kyrka
Karkku gamla kyrka
Kemi landsförsamlings gamla kyrka
Messuby gamla kyrka
Sibbo gamla kyrka
Tyrvis gamla kyrka
Nystads gamla kyrka

Hattula
Storkyro
Sastamala
Keminmaa
Tammerfors
Sibbo
Sastamala
Nystad

STENSAKRISTIOR

Ackas
Kalvola
Kisko
Kumo
S:t Michel
Tyrväntö
Somero
Urjala
Vesilax
Virolahti

Ackas
Tavastehus
Salo
Kumo
S:t Michel
Hattula
Somero
Urjala
Vesilahti
Virolahti

KYRKORUINER

Koskis
Lemböte
Gamla Vasa
Pälkäne
Östermark
Heliga treenighetens kyrkoruin
Vichtis

Hämeenkoski
Lemland
Korsholm
Pälkäne
Östermark
Raumo
Vichtis

FASTA FORNLÄMNINGAR FRÅN HISTORISK TID

Begreppet fast fornlämning från historisk tid är i viss mån vagt. Åtminstone följande typer är relevanta med tanke på avvägningen av fastighetsskatt:

1. Historiska slott, borgar och befästningar eller ruiner av dessa från 1100-talet eller senare
2. Ruiner av historiska byggnader

SLOTT

Tavastehus slott
Åbo slott
Olofsborg

BORGRUINER

Raseborg, Raseborg
Kustö, S:t Karins
Korsholm, Vasa
Kajana
Kastelholm, Sund
Junkarsborg, Raseborg
Uleåborg

ADELSBORGAR OCH RUINER

Haapaniemi, Salo
Liinmaa (Vregdenborg), Euraåminne (privat + statens)
Lehtinen, Virmo
Stenberga, Masku
Korois, Åbo
Grabbacka, Raseborg
Junkarsborg, Raseborg
Tjusterby, Salo
Järppilä, Tövsala
Qvidja, Parainen
Braheslott, S:t Michel

FÄSTNINGAR FRÅN 1600–1800-TALEN

Hangö
Fredrikshamn (delvis statens)
Villmanstrand
Kymmeneborg
Svensksund
Sveaborg
Uttis
Järvi Taipale
Davidstad (Taavetti)
Liikkala
Lovisa
Svartholm
Fredrikshamn (delvis statens)
Ruotsula
Abborrfors
Värälä
Hirvikoski
befästningarna i Puumala
Bomarsund